

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון קב"ח

פרשת פקודי

תשפ"ד

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

תוכן העניינים

- קידושא רבא פקודי תשפ"ב
- של"ס פקודי תשפ"ב
- ליל ש"ק ויקהל תשפ"ד
- מוצש"ק פקודי תשפ"ב/ הרה"ק רבי זושא מפלאצק זי"ע

אוצרות אמשינאוו

1-605-313-6873

בארה"ק – 074-796-4020

ניתן לקבל הגליון

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הר"ר ישראל נתן בוים הי"ו

בארה"ק

ירושלים

אצל הר"ר זלמן לעווין הי"ו

ביתר

אצל הר"ר אברהם לאנדא הי"ו

בני ברק

אצל הר"ר שלמה לייב לאנדא הי"ו

בית שמש

אצל הר"ר שמחה בונם רוטס הי"ו

חיפה

אצל הר"ר ישראל ברודבקר הי"ו

יו"ל ע"י מכוון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

הרה"ח ר' יעקב דוד לאך שליט"א – ב"פ
הרה"ח ר' מרדכי לאך שליט"א – ב"פ
הרה"ח ר' נחום קראסניאנסקי שליט"א – ב"פ
לע"נ אביהם
הרה"ח ר' זאב יהודה ב"ר מרדכי צבי ז"ל לאך
נלב"ע ט' אדר ב' תשע"ד

הרה"ח ר' שמחה בונם בוים שליט"א – ב"ב
לע"נ אביו
הרה"ח ר' מיכאל מנחם ב"ר שמחה בונם ז"ל בוים
נלב"ע ו' אדר תשמ"ח

הרה"ח ר' משה יצחק לעווין שליט"א – ב"פ
ובנו הרה"ח ר' שמואל לעווין שליט"א – ב"פ
הרה"ח ר' אברהם מנחם לעווין שליט"א – י-ם
חרב"ג כ"ק אדמו"ר מאמשינאוו ירושלים שליט"א
לרגל שמחת נישואי הנינה-הנכדה-הבת
למזל טוב ובשעטומ"צ

הרה"ח ר' שמעיה מעריל שליט"א – ב"פ
הרה"ח ר' יצחק טרינגער שליט"א – ב"פ
הרה"ח ר' דוד מאיר מעריל שליט"א – ב"פ
לרגל שמחת אירוסי הנכדה – הבת
למזל טוב ובשעטומ"צ

הרה"ח ר' ברוך יהודה אקערמאן שליט"א
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הב' שלמה זלמן נ"י

הר"ר מנחם ווייסבראד הי"ו – ירושלים
לרגל יום שנכפל בו כי טוב
ח' אדר ב'
ימים על ימי מלך תוסיף שנותיו כמו דור ודור

קידושא רבא

פרשת פקודי תשפ"ב לפ"ק

מאוד והיו מצפים לזה בחשק גדול, ועל כן נתנו נדבתן באהבה רבה מאוד, והרצון הזה הוא מה שגורם להמשיך את הקדושה למשכן.

ועפ"ז מפרש הרה"ק ר' יעקב מראדזמין זי"ע (בספרו ביכורי אבי"ב), הא דאיתא במדרש (נא, ח) אמר הקב"ה יבא זהב המשכן ויכפר על זהב העגל. אמר הקב"ה לישראל בשעה שעשיתם את העגל הכעסתם אותי באלהיך, עכשיו שעשיתם המשכן באלה אני מתרצה לכם. וכן במדרש (מח, ה) בנזמים חטאו ובנזמים נתרצה להם.

ויכס הענן את אהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן. ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן (מ, לג). וצ"ב מהו ההדגשה 'מלא' את המשכן, וכי לא די אם נאמר שכבוד ה' שכן על המשכן.

הנה האלשיך הקדוש כתב עה"פ אפריון עשה לו המלך שלמה וגו' תוכו רצוף אהבה וגו' (שה"ש ג, ט), פירוש אע"פ שהי' המשכן מעצים וקרשים, אך קדושת המשכן נמשך דוקא על ידי תוכו רצוף אהבה, ע"כ. היינו שכאשר שמעו שהשי"ת רוצה לשכון עמהם, שמחו עד

מהנדבות שניתנו באהבה רבה, ולכן נמשך לשם השכינה, אבל במקומות אחרים שאין רואין שם השכינה, היא מתמת שנדבות אלו לא היו בלב שלם, ולא נמחל לאלו החטא.

ועל כן מדגיש הפסוק, שהיה השכינה מלא בכל הבית, להראות שכל נדבות ישראל התקבלו ברצון והיו חביבין לפני המקום, כי ניתנו באהבה וברצון ולכולם נסלח ונמחל עוונם, ומעתה השכינה שורה בישראל כמקדמת דנא.

והכוונה בזה, כי זה היה התיקון שלהם, להפוך את הרצון שהיה להם לעבירה, ועתה היה אהבה וחשק לשם שמים, ונתנו כספם וזהבם לבנות בית ה', וכל מה שמרבה האדם אהבה להשי"ת בעת נתינתו, בזה נמשך יותר קדושה לשכון במשכן.

ומעתה, אם היה שוכן השכינה רק במקום אחד מן המשכן, ולא יהיה מלא כל המשכן, היו סבורים בני ישראל, שבאותו צד שהשכינה שורה שם, זה בא

סעודה שלישית

פרשת פקודי תשפ"ב לפ"ק

של בני ישראל, שכן היה להם השתוקקות גדולה שהשכינה תשרה ביניהם, ולכן נתנו הנדבות בתשוקת הלב, ובזה אכן המשיכו את השכינה. וכדברי האלשיך הקדוש שהכתוב מתמה איך אפשר לעשות משכן למי שנאמר בו השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, ולצמצם שכינתו בין הבדים, וזה שאמר הכתוב (שה"ש ג') אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון, עמודיו עשה כסף, רפידתו זהב מרכבו ארגמן, והיינו שתמה הכתוב איך אפשר זאת, והתירוץ הוא תוכו רצוף אהבה, היינו שמאהבה

אלה פקודי המשכן משכן העדות. במדרש (פקודי נא, ב) והמלאכה היתה דים, נכנס משה אצל בצלאל, ראה שהותיר מן המשכן, אמר לפני הקב"ה, רבון העולם עשינו את מלאכת המשכן והותרנו, מה נעשה בנותר, אמר לו, לך ועשה בהם משכן לעדות, הלך משה ועשה בהן. ע"כ. וכבר תמהו המפרשים היכן מצינו עוד משכן לעדות, ויש שפירשו שעשו מהנותר ארון מיוחד לשברי לוחות וכו'.

ובישמח ישראל מביא מא"ז הרה"ק מווארקי זצל"ה שעיקר קדושת המשכן נמשך ע"י הרצון שהיה בתוך נדבת הלב

מצוה ולהתקרב לאור ה', ומעתה נעלם מאיתנו מאור פנים זו. והנה כשאדם עושה תשובה מאהבה, שאז זדונות נעשות לזכיות, מתקן את ב' החלקים כי גם נמחק החטא, וגם נהפך לזכות, וזוכה לראות באור פני מלך חיים.

אמנם כאשר אדם שב בתשובה מיראה, אין תשובתו שלימה, ומדמה בנפשו שכבר תיקן הכל, ואין מרגיש בחסרונו, אך זה ששב מאהבה, נעשה מקורב מאד להקב"ה, ועל כן רואה בכל פעם יותר מגדלות הבורא ב"ה, וכמו שנאמר (תהילים קלח) כי רם ה' ושפל יראה, היינו מי ששפל בעיניו רואה רוממות ה', ומבין בכל פעם יותר את גודל חטאו לפני הקב"ה, וכמה חיסר עדיין בתשובתו, ובזה נעשה כנצע ושפל בעיניו עד מאוד.

והנה כאן עשו בני ישראל תשובה מאהבה, ועל כן היה להם הכנעה גדולה לפני ה', וכאשר ראו שחלק מהנדבות לא נעשה בהם דבר למלאכת ה', נתן כל אחד

והיראה והרצון והחשק שהיה בנדבת המשכן, עי"ז המשיכו השכינה הק' לתוך בדי הארון.

ומעתה, כאשר נשאר כסף וזהב וכו' ממלאכת המשכן, הרי נשאר מן החשק והרצון שהכניסו בהמלאכה שלא יצא לפועל, כיון שלא נכנס למשכן. ועל זה שאל משה את הקב"ה, מה נעשה ברצונות הללו, והשיב לו הקב"ה, עשה 'בהם' היינו שתכניס ותחדיר לעם ישראל את הכוחות הללו, שבזה יזכו להשראת השכינה, עכד"ק.

והישמח ישראל מוסיף לבאר את הדברים בהקדם מאמר נוסף של הרבי מווארק' זי"ע, עה"פ (תהילים צ) שתה עונותינו לנגדך עלומינו למאור פניך, דהיינו 'עונותינו' שלנו קרוצי חומר נגד קל רם ונישא, הוא חטא גדול שכן נעשו 'לנגדך', אך לא די בזה שעשינו כן, אלא עוד הפסדנו 'עלומינו למאור פניך' שבעת העבירה היינו יכולים לעשות

הנה חודש אדר הוא זמן של תשובה
מאהבה, שאז הדר קבלו את התורה
מאהבה, מאהבת הנס, כי ראו כי הכל
נעשה לטובתן של ישראל, יעזור ה'
שיתגלה שהכל הוא לטובת ישראל,
ונזכה לתשובה מאהבה, ולגאולת עולם
במהרה.

אל ליבו שמא זהו חלקו, לפי שלא תיקן
כראוי, ובאו מזה לגודל הכנעה, ורצו
להתקרב יותר לה', וזה ששאל משה את
הקב"ה, מה לעשות עם השתוקקות זו,
ע"ז ענה הקב"ה, לך ועשה 'בהם' משכן,
תכניס בלבם כוחות אלו, כי כח זה של
הכנעה הוא כלי הראוי לקבלת פני
השכינה.

ליל שבת קודש

פרשת ויקהל תשפ"ד לפ"ק

שוב הקהילו את בני ישראל שנית, לצוותם על מעשה המשכן.

ובאור החיים הק' הקשה למה חזר בפרשה זו לצוות על השבת, ועוד למה נסמכה ציווי זה למעשה המשכן. ומפרש על פי מה דאיתא במסכת הוריות (ח, א) וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה, איזו היא מצוה שהיא שקולה ככל המצות, הוי אומר זו עבודת כוכבים. ומעתה שנכשלו בעבודה זרה היו צריכין כל ישראל לתקן את כל תרי"ג המצות שכן פגמו בכלן, 'ודבר זה הוא רחוק מגדר ההשגה', כי איך אפשר לתקן כל כך

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם. ששת ימים תעשה וגו'. הנה נחלקו הראשונים אם ציווי המשכן היה לפני מעשה העגל או לאחרי, ובספר 'צרוור המור' לאחד הקדמונים, לאחר שנוקט שציווי המשכן היה קודם, מביא שלאחר עשיית העגל, כאשר אמר הקב"ה לישראל 'ושלחתי לפניך מלאך וגו' כי לא אעלה בקרבך' (כי תשא לג, ג) לא היה שייך השראת השכינה, על כן באותה שעה לא היו צריכין למשכן, ועתה לאחר שנתכפר עוונם וחזרו לקדמותן,

המלך, אמר לו המלך למה אתה מרתית, ענה ואמר, כיון שנשברה כוס אחת, אמר לו המלך אם כן הזהר מאד על הכוס השני. כך אמר הקב"ה שני כוסות מזגתם בסיני, נעשה ונשמע, שברתם את 'נעשה' שעשיתם את העגל, הזהרו ב'נשמע'.

ומבאר החידושי הרי"ם הענין של נעשה ונשמע, כי בחינת משכן הבא מנדבת ישראל, הוא בחינת 'נעשה' שהוא עבודת האדם באתערותא דלתתא, ולזאת קודם החטא, היה להם הכח להתעורר לבד לעשות את המשכן, אך כיון שנשבר ה'נעשה', צריכין להגיע לנשמע, שהוא ההתעוררות שבא מן השמים, שהוא בחינת שבת, ואינו תלוי בעבודת ישראל, שקדושת השבת הוא הארת השי"ת לישראל, לכך נאמר מקודם ציווי השבת שעל ידי זה יכולין לזכות לבחינת המשכן, כלומר שעל ידי

הרבה, אשר על כן באה הציווי, שיזהרו במצות השבת, כפי שדרשו חז"ל (שבת קיח, ב) אשרי אנוש יעשה זאת, כל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, ואמרו רבותינו ז"ל **במדרש** (בשלח כה יב) שקול שבת כנגד כל התורה, ובמצות שבת ששקולה ככל התורה יכול לתקן הכל אפילו עבודה זרה. ובזה יתבאר הכתוב, אלה הדברים אשר צוה ה' **לעשות אותם**, 'לעשות' פירוש לשון 'תיקון', ועל ידי תיקון זה של שמירת שבת יכלו לזכות להשראת השכינה ובנין המשכן.

והחידושי הרי"ם (שפת אמת, ליקוטים) העמיק לבאר, על פי דברי **המדרש פרי יתרו** (כז ט) משל למלך שאמר לעבדו לשמור לו ב' כוסות יקרים, אך בשעה שנכנס לפלטיין, היה שם עגל אחד שנגח את העבד, ועל כן נשברה אחד מן הכוסות, והיה העבד עומד ומפחד מפני

הקדימני ואשלם, שהקב"ה שואל מי הקדים לעשות רצוני, לפני שגמלתיו הטובה, אזי אשלם לו במיטב. ועל זה אמרו **במדרש** (פרשת אמור כז, ב) שהקב"ה שואל, וכי מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג, מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית, מי עשה לי סוכה עד שלא נתתי לו מקום, מי עשה לי לולב עד שלא נתתי לו דמים, ע"כ. ולכאורה יפלא, וכי רצה התורה שאנשים יעמדו עם מזוזה בידם וימתינו כך עד שיבנו את הבית, ואם כן מהו הטענה מי הקדימני ואשלם, והלוא אי אפשר לקבוע מזוזה רק לאחר שהבית קיים, וכן בשאר המצוות שאי אפשר להקדים המצוה.

ומביא לתרץ על פי משל מסוחר שנסע למדינת הים לצורך פרנסתו, והשקיע רוב זמן וממון בנסיעה זו, והנה כל ימי שהותו שמה, היה עסוק בקניות סחורתו. אך יום או יומים לפני חזרתו

השמיעה, שהוא ההארה מן השמים, יבוא לידי תיקון גם בחינת נעשה ודו"ק.

*

הבאר מים חיים האט זיך געקאכט בקדושת שבת, כידוע הספור אודות איש אחד שנתן לו ממון לצורך פדיון שבויים, ובשכר זאת אמר לו הרבי, מה בקשתך ותעש, וביקש שרוצה להרגיש קדושת שבת כמו הרבי, ובירכו על כך, והנה בהגיע יום רביעי שבו מתחיל זמן ההכנה לשבת, נכנס בו קדושת שבת כאש להבת שלהבת, ומרוב התלהבות לקח את כל הבהמות והעופות שברשותו ושחטם לכבוד שבת, וכאשר ראו בני ביתו שאין בכוחו לסבול את גודל האור, ביקשו מהרבי שיקח ממנו מדרגה זו בחזרה.

והנה בספרו **סידורו של שבת** המוקדש כולו לענין קדושת שבת, (דרוש ד') מבאר את הפסוק (איוב מ"א) מי

לעולם הזה. ואף שבודאי צריך גם לדאוג לצרכי גופו ומחייתו, אך כל זה צריך להחשב כטפלה, אך עיקר כוונתו צריך שיהא רק על המצוה, ולכן כאשר אדם בונה בית צריך להיות עיקר כונתו בתחלת בנינו כדי לקיים בו מצות ה' כמו מצות עשה של מזוזה או מעקה וכן לגדל בהם את בניו לתלמוד תורה או בשביל להכניס בו אורחים וכדומה.

והנה ההולך בדרך אמת תמיד מקדים 'במחשבתו' צרכי נשמתו, ומיד כשיעמוד בבוקר מתלהב שיוכל לקיים מצות תפלין ולהתעטף בציצית, ובכל מעשיו חושב קודם איך יוכל לקיים בזה רצון ה'. ובזה יתורץ ענין 'מי הקדימני ואשלם', שזה עולה על ענין המחשבה, שמקדים מחשבת המצוות לפני צרכי גופו, ונמצא שחשב על המזוזה קודם בנין ביתו, וכן חשב על האתרוג ולולב שיוכל לקנות, עוד לפני שהרוויח ממון, כי עושה צרכי נשמתו עיקר, וכל ירא ה'

לביתו הסתובב בשווקים, אולי המצא תמצא לו איזה דבר הנצרך לו להביא אל ביתו כגון שלחן כסא ומנורה המצוים שם, ושמחה גדולה אצלו כשמוצא לקנות דבר בזול, אשר במדינתו מחירו יקר. אך בכל זאת בוודאי אם ישאלנו איש לאמר, למה נסעת למדינה ההוא, בוודאי יאמר עבור מסחר, כי לא יסע איש בממון וטירחא לרוב רק בכדי להרוויח פרוטות מועטות, שאין שוין אפי' אחד מני אלף כנגד ההוצאות. ואם אכן ימצא פתי וחסר לב, וכאשר יבוא למדינה ההוא לקנות סחורה, ויבזבז זמנו לסבב בשווקים ורחובות לשאול על אלו הדברים הקטנים, ויפסיד עיקר המסחר שלמענו נסע לשם בטרחות ויגיעות גדולות, הלוא לשוטה יחשב.

והנמשל בזה הוא, שהאדם נשלח מעולם העליון לעסוק בתורה ובמצות ה', להביא משם סחורה, כי טוב סחרה מכל סחורה, וזה הוא עיקר ביאתו

תורה ומצוות, שכן אם מקבלים טובה בדרך מתנה הרי זה נהמא דכסיפא, שמי שאוכל משל אחרים מתבייש להסתכל בפני הנותן, על כן גזרה חכמתו ית' שבני ישראל יקיימו תורה ומצות, וכך יקבלו את השכר הטוב חלף עבודתם.

אך לכאורה עדיין לא נושענו, שהרי למדנו במדרש מי הקדמני ואשלם, שכל המצוות נעשים רק לאחר קבלת מתנת הבורא ית', כגון קביעת מזווה הוא רק לאחר שקיבל בית וכו', ועל כן נמצא ששוב הוי נהמא דכיסופא. ומתריך, שזהו דוקא לגבי מעשה המצות, ששם האדם קודם מקבל ואח"כ עושה המצוה, אך אם האדם מקדים במחשבתו להשתוקק לפני קיום המצוה, ואומר מתי יבוא לידי ואקיימו, על מחשבה טובה זו לא שייך הטענה של מי הקדמני ואשלם, כי מחשבה זו הוא עוד לפני שקיבל דבר מה.

המקדים לחשוב על רצון השי"ת ישולם שכר טוב מן השמים.

אך זה האיש שכל מגמתו רק בצרכי גופו ולמענם יסע למרחקים וישקיע בזה ראשו ורובו, עד ששוכח לגמרי מטרת ביאתו לעולם, על זה אנו מתודים בהוידי וואמרין סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים, ולא שוה לנו וגו', והנה תיבות 'ולא שוה לנו' לכאורה אינו מובן, אלא כך פירושו, שיש אחד שלא זו בלבד שהוא בגדר סרנו ממצותיך, אלא כבר נפל כל כך ר"ל עד שעבודת ה' אפילו אינו שוה בשוה אצלו להבלי עוה"ז, ואינו שם ליבו כלל לצרכי נשמתו, כי שכחנו לגמרי תפקידנו בעולם.

ובשער יששכר, ביאר את דברי הפיוט אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונישא. בהקדם הא דאיתא בספה"ק דתכלית הבריאה הוא להטיב לנבראים, ומקבלים השכר רק אחר קיום

היום היארציית של הרה"ק התפארת שלמה זי"ע, בפרשת ויקרא על הפסוק **אדם כי יקריב מכם וגו'**. מביא א געוואלדיגע דבר חיזוק שהאדם שאין לו שום התקרבות להשי"ת, יקח לו ראי' מן הבהמה, שנעשית הקדש על פי דיבורו של האדם, כיון שרק אמר ג' תיבות של 'הרי זו עולה', נעשית הבהמה קודש קדשים, ושייך בה מעילה וכו', ובזה רואים גודל הקדושה שבדיבורי בני ישראל, קל וחומר אם מדבר דיבורי תורה ותפלה לפני השי"ת. וזה פירוש הכתוב, **אדם כי יקריב מכם, שרוצה להתקרב לה', מן הבהמה, יבין וישכיל גודל הקדושה אשר בקרבו, מכח קדושת דיבורו.**

ובכמה מקומות מפרש את מאמר **הגמרא** (פסחים סד, ב) **אין מעבירין על המצות**. שבל יעלה על לב אדם בעת עשיית המצות זכרון העבירות. כי כן דרך היצר לקרר את האדם בגשתו אל

ובזה מתפרש הפיוט 'אור פניך עלינו אדון נשא' רבש"ע מעתה נוכל לזכות למאור פניך בלא בושא, כי עדיין אין הבית המקדש קיים ובכל זאת אנו מקדימין ומתחננים אליך, 'ושקל אשא בבית נכון ונישא', שאנו רוצים להתקרב אליך ולעשות רצונך, ומשתוקקים כבר ליתן את השקל ולהחזיר עבודת הקרבנות על מכונו כימי עולם וכשנים קדמוניות. ובשכר זאת נוכל לזכות למאור פנים ללא בושא.

משנכנס אדר מרבין בשמחה, חודש אדר הוא זמן של התקרבות לה' ע"י מדת השמחה, ועל ידי מדת השמחה יוכל כל איש לקבל כוחות חדשים ולהתחזק בעבודת ה', יהי רצון שנזכה לעבדו בשמחה ובטוב לבב.

הצדיק, משפיע גם לדורות אחריו, והוא דבר קיים לעד. (וראה שם מה שהביא בענין הרבי ר' אלימלך זי"ע).

ומביא עוד דבר נפלא דמצאנו בגמרא (קידושין כב, ב) לגבי קנין 'משיכה' שיש ב' אופנים איך לעשות קנין זה. א' קורא לה והיא באה. והב' הכישה במקל והיא תבא. ועל פי זה יתפרש בקשתינו 'משכני אחריו נרוצה', שאנו מבקשים מהקב"ה שימשוך אותנו בחבלי אהבה וחסדים בדרך של 'אחריו נרוצה', שהיא ע"י בחינת 'קורא לה והיא באה', ולא ע"י יסורים ח"ו שהמה בבחינת הכישה במקל. כן יעזור השי"ת שנזכה לרחמים וחסדים גדולים, זכותו יגן עלינו.

העבודה זו תפלה לאמר לו, הלא אתה מלא עון ואיך ימלא לבבך לגשת אל הקודש. אולם האמת אינו כן, כי הקב"ה שומע תפלת כל פה ומרחם על הבריות לקבל תפילתם ברחמים. ובדרך זה גם מפרש את הכתוב, **סוד מרע ועשה טוב**, בשעה שאתה עושה טוב, תסיר הרע מלבך ואל תשים לב אליו.

וכן מביא (לקוטים קהלת) על דברי רש"י פרשת ויחי (נ, יז) שא נא לפשע עבדי אלוקי אביך, 'אם אביך מת אלוקיו קיים' ע"כ. דלכאורה למה נקט 'אלוקיו קיים', הלוא אינו רק אלוקי יעקב אלא הוא אלוקי כל העולם, אלא הפירוש הוא שאף על פי שהצדיק נסתלק מן העולם מכל מקום העבודות והאלהות שהמשיך

אחר הברלה

פרשת פקודי תשפ"ב לפ"ק

השבוע הוא יומא דהילולא של הרה"ק ר' זושא פלאצקער זי"ע, מגדולי תלמידי בית פשיסחא. בצעירותו היה שוקד על תלמודו יחד עם חברו הרה"ק רבי שרגא פייביל מגריצא, אצל רבם בעל חוות דעת הגאון רבי יעקב מליסא זצ"ל.

ראשית דרכם בחסידות היה בלובלין, כי כאשר שמעו שרבים ושלמים נוהרים ללובלין, הסכימו ביניהם שאחד מהם יסע לבחון מקרוב את הנעשה בלובלין, ואם ימצא חן בעיניו יבוא גם חבירו.

ר' פייוויל נבחר לנסוע ראשון, וכשהגיע לרבי מלובלין ובשמעו דא"ח בעת רעוא דרעוין התפעל מאד והחליט לקבל מרות, ולהיות נמנה על תלמידיו. ממחרת השבת נכנס אל הקודש פנימה בשני פתקי דרחמי (קוויטלעך) עבורו ועבור חבירו רבי זושא, הרבי בראותו את הקוויטל השני, הניף את ידו בתנועת ביטול, ר' פייוויל התפלא מאד, בהכירו את רום ערכו של ידידו, ולא זו בלבד אלא לרוב פליאתו כשנכנס שנית לברכת פרידה,

ושוב הביא פתקי דרחמי, שיבח הרבי מאד את רבי זושא, ויהי בעיניו כמסתורין.

כשחזר הרה"ק מגריצא לביתו סיפר לידידו את כל הנעשה עימו בלובלין, וכן מה שהגיד הרבי אודותיו זה פעמיים דברים הסותרים זה את זה. ביקש רבי זושא לברר את היום ואת השעה שהרבי אמר את דברו, נענה רבי זושא בהתפעלות, כי אכן באותו יום ביקש ממנו אדם חשוב שילך עמו לאסוף נדבות אצל נדיבי העם, אך הוא דחה אותו, כיון שאינו רגיל לחזור על הפתחים, והתחילו לשוחח בדברי תורה, ואחר שהלה שטח בפניו אחד מפלפוליו, הקשה על דבריו וסתר את החידוש, וזה היה בעת שבאת לראשונה להזכיר את שמי לפני הרבי. אך לאחר זמן עלתה החרטה בליבי, איך לא הסכמתי להתלוות אליו ולעמוד לו בעת דחקו, ולא עוד אלא אף סתרתי את פלפולו, על כן הלכתי לפייסו, והראתי לו מקום לפלפולו, ואף נעניתי לו לאיסוף הצדקה, וזה היה בדיוק באותה השעה שבאת שנית לפני הרבי. ומאז נתקשרו שניהם בעבותות אהבה אל הרבי מלובלין.

לאחר תקופת לובלין עברו שני הידידים אל הרה"ק הרבי ר' בונם מפשיסחא, שם היה בין חשובי החבריא. ר' זושא היה כותב בכל מוצאי שבת רשימות ממה שאמר הרבי במשך השבת, ואח"כ היה בא לפני הרבי, וקורא לפניו את הדברים, ומקבל את אישורו, ומזה נדפס לימים רוב הספר 'קול שמחה', (פעם אחת אמר ר' זושא לרבי, שלפעמים הוא עצמו אינו מבין מה שכתב, אמר לו הרבי ר' בונם כתוב כפי מה שאמרת, ומי שיצטרך למאמר, הוא כבר יבין) וחלק קטן מהקול שמחה, נכתבו מכתבי שאר תלמידים, וכן החידושים

על הש"ס כמדומה נכתבו ע"י הרה"ק ר' העניך מאלכסנדר זי"ע (לאחר הסתלקות הרר"ב עברו לווארקי).

מרבי זושא עצמו נשאר ספר 'תורת כהן' (לאחרונה נדפס מחדש ברוב פאר והדר), ושם מבאר באריכות גדולה עפ"י יסודות מבית פשיסחא. משא"כ בקול שמחה, הכל נכתב בקצרה, כנראה שהרבי ר' בונם עצמו לא הרחיב כל כך.

באוסטילא חתונה, אשר כידוע רצו לדון בה את תורתה של בית פשיסחא, אשר היו אליה מתנגדים רבים, והם החליטו שבחתונה זו, הוא הזמן המוכשר ללבן נושא זה, כיון שהשתתפו בה רבים מצדיקי הדור בראשות האפטער רב זי"ע, והנה הרבי ר' בונם שיגר משלחת של חמשה תלמידים מובחרים להגן על שיטה זו, ור' זושא פלאצקער, נבחר להיות אחד מהם, והוא נסע בתור החכם שבחבורה.

הרה"ק ר' זושא קיבל את הרבנות בק"ק שעדלעץ עפ"י ציווי רבו. בשנה הראשונה לשבתו שם (אלול תקפ"ו, והשנה האחרונה של הרבי ר' בונם זי"ע, שנסתלק י"ב אלול שנת תקפ"ז) לא היה באפשרותו להסתופף בצל רבו בימים הנוראים, והרבי רבי בונם שלח אליו את האגרת הידועה לחזקו ולאמצו, וכן מבואר שם אודות גודל מעלת ראש השנה. וכידוע הרבי ר' אברהם משה'לע מפשיסחא הוסיף בשולי המכתב, מבקש אנכי ממנו אשר המכתב הלז יצפון אתו, ויוביל אותו אי"ה בעת נסעו לכאן, ואז שנינו יחד נלמוד אותו שיעור בעיון.

לרבי זושא היה כח גדול לעורר אנשים אף בדברים פשוטים. בהיותו בפלאצק, בא פעם הגבאי להזמינו לסעודה שהחברא קדישא נוהגת לערוך במוצאי ז' אדר, לאחר שהתענו כפי המנהג. שאלו רבינו מה יתנו בסעודה זו, השיב יי"ש ומגדנות, שוב שאל, 'ומה יהיה אחר כך' השיב לחם ודגים, וכך חזר על שאלתו מספר פעמים, והלה מפרט עוד ועוד, ואחרי ככלות הכל שוב שאלו 'ואחר כך מה יהיה', רק אז הבין הלה כוונתו, מה יהא הסוף והתכלית, נכנסו הדברים ללבו, ונתעורר מאד עד שפרץ בבכי של תשובה.

נביא דבר אחד מדברי תורתנו (תורת כהן, ליקוטים) בראשית ברא אלקים את השמים, מרמז לשערי שמים, 'ואת הארץ', מרמז לתפלה, כמו שנאמר והארץ לעולם עומדת, ואין עמידה אלא תפלה כמ"ש ויעמוד פנחס ויפלל, 'והארץ היתה תוהו ובוהו', היינו תפלה שלא בכוונה, 'וחושך על פני תהום' שהולכת אל התהום, 'ורוח אלקים מרחפת על פני המים' זו תפלה בדמעות, שאז שורה עליו רוח אלוקים, שכל השערים ננעלו חוץ משערי דמעות, 'ויאמר אלקים יהי אור' זו מביא גאולה ואורה.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

צדקת יצחק

קופת החסד

צדקת
יצחק

קמחא דפסחא | עזר לילדות

מתנות לאבינונים | צרכי י"ט

ע"ש הרה"ק מאמשינאוו זי"ע
בניסוח כ"ק אסתר שליט"א

ערכי פסחים תשפ"ד לפ"ק

בעוהש"ת

כל דצריך ייתי ויפסח

הן ידוע לכל פעולות קופת החסד "צדקת יצחק" העומדת לעזר וסעד למשפחות רבות מאנ"ש, לחלצם ממיצר להוציאם מדחקם ולהחיות נפשותם ונפשות ביתם בתמיכות הגונות בכל ימות השנה, ובפרט לפני מועדים וימים טובים, להזמין להם צרכי יו"ט בכבוד ובהרחבה הנה בימים אלו פותחים את

מוגבית "קמחא דפסחא" תשפ"ד

על כן נבקש מכל אנ"ש שיחיי' להשתתף במגבית זו בעין יפה וברוח נדיבה אשר רב ההכנסה של קופה זו היא אך ורק מנדבת לבם של אנ"ש, ובוה מקיימים בהידור רב מצוות "וחי אחיך עמך" ומנהג נתינת "מעות חטים" וזכות הצדקה יעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב וימלא ה' כל משאלות לבכם לטובה.

נרבת לבכם אפשר למסור לגבאים:

בארא פארק: הר"ר משה ערליך, הר"ר נפתלי ערליך

מאנסי: הר"ר חיים רוזמאן לעיקוואד: הר"ר העשי פאללמאן

בארה"ק: הר"ר זלמן לעווין

Make checks payable to: Beth Hamedrach Chasidei Amshinov

Credit Card: Tzidkasyitzchok.org (and select Tzidkas Yitzchok)

Zelle or Paypal: Amshinov15@gmail.com

And write "Tzidkas Yitzchok" in the memo